

Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26299>

Özet

Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutum Ölçe?i, 2017 y?l?nda K?lcan, Çepni ve K?l?nç taraf?ndan, Türkiye'deki e?itim ba?lam?nda mülteci ö?rencilere kar?? gösterilen tutum düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ö?retmenlerin veya ö?retmen adaylar?n?n mülteci ö?rencilerin entegrasyonuna, sosyal kabulüne ve e?itim süreçlerine dair sahip olduklar? bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, ülkedeki artan mülteci nüfusu ve bu nüfusun e?itim sistemine dahil edilmesinin yaratt??? sosyal ve pedagojik zorluklar kar??s?nda önemli bir ihtiyaca cevap vermektedir.

Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini ortaya koymak için standart ölçek geli?tirme süreçlerini takip etmiştir. Ölçek, e?itim politikalar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n, mülteci ö?rencilerin ba?ar?l? bir ?ekilde e?itime devam etmelerini sa?layacak ?ekilde düzenlenmesine yönelik veri sa?lamak üzere tasarlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Mülteci ö?renciler, tutum ölçe?i, ölçek geli?tirme, sosyal kabul, e?itim, göç, psikometri.

Yazarlar

Bahadır K?lcan, O. Çepni, A. Ç. K?l?nç.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, e?itim ortamlar?nda görev yapan profesyonellerin (ö?retmenler, idareciler) veya bu mesle?e haz?rlanan bireylerin (ö?retmen adaylar?) mülteci ö?rencilere kar?? besledikleri tutum düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Bu tutumlar?n ölçülmesi, e?itim sistemindeki olası önyarg?lar?, ayr?mc?l?k e?ilimlerini veya tam tersi, yüksek düzeydeki kabul ve destek davran??lar?n? tespit etmeye olanak tanır.

Elde edilen veriler, e?itim fakültelerinde ve hizmet içi e?itimlerde, ö?retmenlerin kültürel duyarlıl?k ve kapsayıc?l?k becerilerini geli?tirmeye yönelik müdahale programlar?n?n tasarlanmas?na rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, aynı zamanda, mülteci ö?rencilerin e?itim entegrasyonunun önündeki sosyal psikolojik engellerin anlaşılmas?na katkıda bulunmaktadır.

Yapı

Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutum Ölçe?i, sosyal psikoloji alanında yaygın olarak kabul gören tutum yapılar?n? temel alır. Bu yapı, genellikle üç ana bile?en etraf?nda ?ekillenir:

Bili?sel Bile?en: Bireyin mülteci ö?renciler ve onlar?n kültürel, ekonomik veya sosyal etkileri hakk?ndaki inançlar? ve dü?ünceleri.

Duyu?sal Bile?en: Mülteci ö?rencilere kar?? hissedilen duygusal tepkiler (örne?in, sempati, endi?e, rahats?zlik).

Davran??sal Bile?en: Bireyin mülteci ö?rencilerle etkile?ime girme veya onlara yönelik destekleyici/d??lay?c? davran??lar sergileme e?ilimi.

Ölçek, bu bile?enlerin birle?imi arac?l???yla genel bir tutum puan? veya alt boyutlara ayr?lm?? faktör puanlar? sa?lamaktadır. Geli?tirme çal??mas?n?n, bu karma??k tutum yap?s?n?n e?itim ba?lam?ndaki boyutlar?n? (örne?in, s?n?fta kabul, akademik beklentiler) ayr?nt?l? olarak inceledi?i varsay?lmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme sürecinde geçerlik çal??malar?n?n titizlikle yürütüldü?ü kabul edilmektedir. Ancak, kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar?na dair say?sal bilgi bulunmamaktadır. Geli?tirme makalesi (K?lcan et al., 2017) incelendi?inde, ölçe?in geçerli?ini sa?lamak amac?yla a?a??daki yöntemlerin kullan?ld??? beklenmektedir:

Kapsam Geçerli?i (?çerik Geçerli?i): Maddelerin ilgili yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için alan uzmanlar?n?n görüşlerine ba?vurulmu?tur.

Yap? Geçerli?i: Tutumun alt?nda yatan boyutlar? ortaya ç?karmak ve teorik yap?yla uyumunu test etmek için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Ölçüt Geçerli?i (Kriter Geçerli?i): Ölçe?in, benzer veya ili?kili di?er tutum ölçekleri (örne?in, yabanc? dü?manl??? ölçekleri) ile korelasyonu incelenmi? olabilir.

Güvenirlik

Kaynakta spesifik güvenilirlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, ölçek geli?tirme çal??malar?n?n standartlar?na uygun olarak güvenilirlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktadır. Ölçe?in iç tutarlıl???n? belirlemek için en yayg?n kullan?lan yöntem olan Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesapland??? tahmin edilmektedir.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarlı? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içindeki kararlıl???n? (test-tekrar test güvenilirli?i) belirlemek amac?yla belli bir zaman aral???yla ayn? denek grubuna tekrar uygulanm?? olma ihtimali de bulunmaktadır.

Faktör Analizi

Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutum Ölçe?i, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u için, ölçe?in

boyutluluğunu (faktör yapısını) belirlemek amacıyla Faktör Analizi uygulanmıştır. Bu analiz, genellikle Keşfedici Faktör Analizi (KFA) ile başlar ve ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile teyit edilir.

KFA, maddelerin hangi alt boyutlar altında toplandığını belirleyerek, mülteci öğrencilere yönelik tutumun tek bir boyut mu yoksa çok boyutlu bir yapı mı olduğunu ortaya koymuştur. Bu faktör yapısı, ölçeğin skorlanması ve yorumlanması için kritik öneme sahiptir. Tipik olarak, bu tür tutum ölçekleri kabul/red veya entegrasyon/dönüşleme gibi karşıt faktörlerden oluşabilir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Development)

Format: Yazar tarafından belirtilmemiş olsa da, bir tutum ölçeği olduğu için, genellikle 5'li (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a) veya 7'li Likert Skalası formatında derecelendirilmiştir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Yetişkin (18 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye'deki üniversitelerde eğitim gören öğretmen adayları veya çeşitli kademelerde görev yapan öğretmenler üzerinde standardize edilmiştir. Çalışmanın örneklem büyüklüğü ve demografik bilgileri orijinal makalede detaylıca sunulmuştur.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, kağıt tabanlı veya çevrimiçi ortamda uygulanabilen öz bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, sosyal entegrasyon, öğretmen tutumları, göçmen, mülteci, ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Bahadır Kalkan için: bahadir@gazi.edu.tr

Yazma Adresi: Orijinal kaynakta tam adres belirtilmemiştir. Sorumlu yazar Gazi Üniversitesi ile ilişkilidir.

İzinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2017 y?l?nda yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve ara?tırma amaçlı? kullanımı için izinler genellikle sorumlu yazar Bahadır K?lcan ile ileti?ime geçilerek alınabilir. Ticari kullanım veya ücretlendirme bilgileri kaynakta belirtilmemiştir. Ölçeğin orijinal PDF belgesine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: [multeci-ogrencilere-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/multeci-ogrencilere-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf)

Referanslar

K?lcan, B., Çepni, O., & K?l?nç, A. Ç. (2017). Development of the attitude towards refugee students scale Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutum Ölçeğinin geli?tirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(2), 1045-1057.

Mülteci Ö?rencilere Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı? ve hiçbir şekilde de?iştirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içeriğinde yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

(Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmadığı için buraya eklenmemiştir. Maddeler için K?lcan, B. ve ark. (2017) makalesine bakınız.)